

ETICKÝ KÓDEX

Medzinárodnej Federácie Koučov (ICF), platný v plnom rozsahu aj pre členov Slovenskej asociácie koučov (SAKo) a osoby viazané predpismi SAKo.

Úvod

ICF sa zaväzuje k dodržiavaniu a presadzovaniu špičkovej úrovne koučovania. ICF preto očakáva, že všetci členovia a certifikovaní kouči (kouči, mentori koučovania, supervízori koučovania, tréneri a účastníci kurzov koučovania) budú dodržiavať zásady a princípy etického správania: kompetentnosť a efektívne využívanie kľúčových zručností, definovaných ICF.

V súlade so základnými hodnotami ICF a definíciou koučovania podľa ICF je etický kódex navrhnutý tak, aby poskytoval vhodné pokyny, definoval zodpovednosti a vymáhateľné normy správania pre všetkých členov ICF a držiteľov ICF certifikátov, ktorí sa zaviažu riadiť nasledujúcim etickým kódexom.

I. časť

Vysvetlenie pojmov

- **Koučing:** Koučing je partnerstvo s klientmi v ich myšlienkovom podnetnom a tvorivom procese, ktorý ich inšpiruje k maximalizácii osobného a profesijného potenciálu.
- **ICF kouč:** ICF kouč súhlasí s praktickým využívaním kľúčových spôsobilostí ICF a zaväzuje sa konať v súlade s Etickým kódexom ICF.
- **Profesionálny koučovací vzťah:** Profesionálny koučovací vzťah existuje, ak koučovanie zahŕňa dohodu (vrátane zmlúv), ktorá definuje zodpovednosti každej strany.
- **Role v koučovacom vzťahu:** Za účelom objasnenia rolí v koučovacom vzťahu je často nutné rozlišovať medzi klientom a objednávateľom. Vo väčšine prípadov je klient a objednávateľ tá istá osoba, preto sú spoločne označovaní ako klient. Avšak pre účel identifikácie týchto rolí ich ICF definuje takto:
  - **Klient:** „Klient“/“Koučovaný“ je osoba, ktorá je koučovaná.
  - **Objednávateľ:** „Objednávateľ“ je subjekt (vrátane jeho predstaviteľov), ktorý platí a/alebo zabezpečuje poskytované služby koučingu. Dohoda o koučingu by mala v každom prípade jasne stanovovať práva, role a zodpovednosti, ako pre klienta, tak aj pre objednávateľa v prípade, že klient a objednávateľ sú rôzne osoby.
- **Účastník kurzu koučovania:** „Účastník kurzu koučovania“ je osoba, ktorá sa zapísala do tréningového programu pre koučov alebo osoba spolupracujúca so supervízorom alebo mentorom koučovania s cieľom osvojiť si proces koučovania alebo rozšíriť a zlepšiť svoje koučovacie zručnosti.
- **Konflikt záujmov:** Situácia, v ktorej má kouč súkromný alebo osobný záujem ovplyvňovať cieľ svojich oficiálnych povinností ako kouča a profesionála.

II. časť

Štandardy etického správania podľa ICF

Kapitola 1: Profesionálne správanie celkovo

Ako kouč:

1. Konám v súlade s Etickým kódexom ICF vo všetkých situáciách, vrátane koučovacieho tréningu, mentoringu a supervízie.
2. Zaväzujem sa bezodkladne prijať príslušné opatrenia, prípadne kontaktovať ICF v prípade, ak bol porušený alebo hrozí porušenie Etického kódexu ICF, či už sa to bude týkať mňa alebo iných koučov, trénerov či mentorov.
3. Informujem a šírim všeobecné povedomie u ostatných, vrátane organizácií, zamestnancov, objednávateľov, koučov a ďalších, pre ktorých by mohli byť užitočné informácie o povinnostiach ustanovených týmto kódexom.
4. Vo všetkých profesijných činnostiach sa vyhýbam protiprávnej diskriminácii na základe veku, rasy, pohlavia, etnickej príslušnosti, sexuálnej orientácie, náboženstva, národnosti alebo zdravotného postihnutia.
5. Vo verbálnych a písomných vyhláseniach uvádzam pravdivé a presné informácie o tom, čo ponúkam ako kouč, koučovacia profesia a ICF ako také.
6. Uvádzam presne svoju kvalifikáciu kouča, svoju odbornosť, skúsenosti, tréningy, certifikáty a akreditácie ICF.
7. Rešpektujem a oceňujem príspevky iných a za svoje vydávam iba tie materiály, ktoré som sám vytvoril. Beriem na vedomie, že nedodržanie tohto štandardu môže viesť k nároku tretej osoby na právne vyrovnanie.
8. Za každých okolností sa snažím uvedomovať si svoje osobné problémy, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť môj výkon v koučovaní alebo by mohli byť v rozpore s mojimi profesionálnymi vzťahmi. Okamžite vyhľadám zodpovedajúcu odbornú pomoc a podniknem príslušné opatrenia. Pokiaľ to budú vyžadovať okolnosti, zvažím možnosť pozastaviť alebo natrvalo ukončiť moje koučovacie vzťahy.
9. Uvedomujem si, že Etický kódex sa vzťahuje na mojich klientov, koučovaných, účastníkov kurzov koučovania, mentorovaných a osoby v mojej supervízii.
10. Zaznamenávam a poskytujem správy z výskumu kompetentne, čestne a v rámci uznávaných vedeckých štandardov a príslušných platných smerníc. Svoj výskum vykonávam po dohode a so súhlasom zúčastnených, a to spôsobom, ktorý bude chrániť účastníkov pred možnými škodami. Všetky výskumné činnosti budú vykonávané spôsobom, ktorý je v súlade s platnými právnymi predpismi krajiny, v ktorej sa uskutočňuje výskum.
11. Udržiavam, uchovávam a likvidujem všetky záznamy vytvorené počas môjho pôsobenia ako kouča spôsobom, ktorý zaručuje dôvernosť, bezpečnosť a ochranu súkromia a je v súlade s platnými zákonmi a dohodami.
12. Používam kontaktné informácie členskej základne ICF (e-mailovú adresu, telefónne číslo a pod.) iba spôsobom a v rozsahu schválenom ICF.

Kapitola 2: Konflikt záujmov

Ako kouč:

13. Vedome sa snažím predchádzať akémukoľvek, i potencionálnemu, konfliktu záujmov a v prípade výskytu takéhoto konfliktu budem o ňom otvorene informovať a ponúknem svoje odstúpenie.
14. Vyjasním role interných koučov, stanovím hranice a zhodnotím možný konflikt záujmov medzi zúčastnenými stranami, ktorý by sa mohol objaviť medzi koučovaním a ich ďalšími rolami.
15. Informujem klienta aj objednávateľov o možnej odmene od tretej strany, ktorú prijmem za postúpenie klienta alebo ktoré zaplatím za získanie klienta.
16. Rešpektujem nestranný vzťah medzi koučom a klientom bez ohľadu na formu odmeny.

Kapitola 3: Profesionálny prístup voči klientom

Ako kouč:

17. Svojich klientov, potencionálnych klientov a objednávateľov pravdivo informujem o potenciálnej hodnote koučovacieho procesu a význame práce kouča.
18. Prostredníctvom dôsledného vysvetlenia sa snažím zabezpečiť, aby počas prípravného alebo najneskôr počas prvého stretnutia koučovaný klient a objednávateľ porozumeli podstate koučovania, podstate a obmedzeniam zachovávaní mlčanlivosti, finančným podmienkam a všetkým ďalším bodom koučovacej dohody.
19. Pred začiatkom koučovacieho vzťahu mám so svojimi klientmi a objednávateľmi uzavretú jasnú dohodu o koučingu, ktorú budem rešpektovať. Dohoda by mala stanovovať role, zodpovednosti a práva všetkých zúčastnených strán.
20. Zodpovedám za stanovenie jasných, vhodných a kultúrne citlivých hraníc, ktoré definujú interakcie, fyzický alebo iný kontakt, ktorý môžem mať s klientami alebo objednávateľmi.
21. Vyhýbam sa akémukoľvek sexuálnemu alebo ľúbostnému vzťahu so súčasným klientom či objednávateľom, účastníkom kurzu koučovania, mentorovanými alebo osobou v supervízii. Aby som zabezpečil bezpečné prostredie, budem dávať pozor na možnosť prípadnej sexuálnej intimity medzi zúčastnenými stranami vrátane môjho podporného personálu a/alebo asistentov a vykonám príslušné kroky na vyriešenie prípadného problému alebo zruším dohodu.
22. Rešpektujem právo klienta na ukončenie koučovacieho vzťahu kedykoľvek počas procesu, v zmysle ustanovení dohody. Pozorne si všímam zmeny, ku ktorým dochádza u klienta vplyvom koučovacieho procesu.
23. Podporím klienta alebo objednávateľa k zmene, ak sa domnievam, že by mu viac pomohol iný kouč alebo iné riešenie a navrhnem mu vyhľadať služby iných odborníkov, ak to budem považovať za potrebné alebo vhodné.

Kapitola 4: Zachovanie mlčanlivosti/ Ochrana osobných údajov

Ako kouč:

24. Dodržiavam najprísnejšiu úroveň zachovania mlčanlivosti so všetkými klientami a objednávateľmi, okrem prípadov, ak je jej porušenie požadované zo zákona.

25. Mám jasne dohodnuté, akým spôsobom budú zdieľané informácie z koučovania medzi koučom, klientom a objednávateľom.

26. Ako kouč, mentor, supervízor koučingu alebo lektor mám s klientom a objednávateľom, účastníkom kurzu koučovania, osobou v mentorovaní alebo v supervízii jasnú dohodu o situáciách, kedy nebudem môcť dodržať pravidlo mlčanlivosti (napr. nezákonná činnosť, platné nariadenie súdu alebo predvolanie, bezprostredné alebo možné riziko ohrozenia seba alebo iných, atď.). Uistím sa, že klient aj objednávateľ, účastník kurzu koučovania, mentorovaný alebo osoba v supervízii vedome a dobrovoľne svojím podpisom súhlasili s touto výnimkou z mlčanlivosti. Ak sa odôvodnene domnievam, že nastala niektorá z vyššie uvedených situácií, informujem o tom príslušné úrady.

27. Od všetkých svojich spolupracovníkov požadujem dodržiavanie „Kapitoly 4 – Zachovanie mlčanlivosti/ Ochrana osobných údajov, bod 26“ Etického kódexu ICF, ako aj všetky ostatné časti Etického kódexu ICF, ktoré by mohli byť aplikované.

Kapitola 5: Ďalší rozvoj

Ako kouč:

28. Zaväzujem sa k pokračovaniu v neustálom rozvoji mojich profesných zručností.

III. časť Etický sľub ICF

Ako kouč ICF beriem na vedomie a súhlasím s tým, že budem ctiť svoje etické a právne záväzky voči mojim klientom a objednávateľom, kolegom a širokej verejnosti. Sľubujem, že budem dodržiavať Etický kódex ICF a uplatňovať tieto štandardy voči všetkým, ktorých koučujem, učím, mentorujem alebo supervízujem.

Ak poruším tento Etický sľub alebo ktorúkoľvek časť Etického kódexu ICF, súhlasím, že ICF ma podľa svojho uváženia môže brať na zodpovednosť. Ďalej súhlasím s tým, že moja zodpovednosť voči ICF za porušenie môže zahŕňať sankcie, ako je strata môjho členstva v ICF a/lebo mojej ICF certifikácie.

Prijaté Celosvetovou radou ICF v júni 2015.